

U 90/2018 vp

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta neuvoston asetukseksi (*unionin autonomiset tariffikiintiöt; kalastustuotteet*)

Perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisesti lähetetään eduskunnalle Euroopan komission 14 päivänä syyskuuta 2018 tekemä ehdotus neuvoston asetukseksi tiettyjä kalastustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista vuosina 2019 ja 2020 sekä ehdotuksesta laadittu muistio.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2018

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

Ylitarkastaja Upi Talsi

EHDOTUS NEUVOSTON ASETUKSEKSI TIETTYJÄ KALASTUSTUOTTEITA KOSKEVIEN UNIONIN AUTONOMISTEN TARIFFIKIINTIÖIDEN AVAAMISESTA JA HALLINNOINNISTA VUOSINA 2019 JA 2020

1 Ehdotuksen tausta ja tavoitteet

Euroopan komissio on 14 päivänä syyskuuta 2018 antanut ehdotuksen neuvoston asetukseksi tiettyjä kalastustuotteita koskevien unionin autonomisten tariffikiintiöiden avaamisesta ja hallinnoinnista vuosina 2019 ja 2020 (COM(2018) 625 final).

Unionin tariffikiintiöjärjestelmän tarkoituksena on turvata jalostusteollisuudessa käytettävien unionin tullitariffin mukaan tullinalaisten raaka-aineiden saanti tullitta tai alennetuin tullein silloin, kun niiden tuotanto unionissa ei ole riittävää eikä tarjonta tältä osin vastaa kysyntää.

EU on riippuvainen tiettyjen kalastustuotteiden tuonnista. Tällä hetkellä EU:n kalastus- ja vesiviljelytuotanto kattaa vain 46 % alan tarpeista. Kalastus- ja vesiviljelytuotteita koskevien yksipuolisten kaupan toimenpiteiden tarkoituksena on pääasiassa auttaa EU:n kalanjalostusteollisuutta tuomaan EU:n ulkopuolisista maista raaka-aineita, jotka jatkojalostetaan alennetuin tullein tai tullitta.

Asetuksella (EU) 2015/2265, sellaisena kuin se on muutettuna 18 päivänä heinäkuuta 2016 annetulla neuvoston asetuksella (EU) 2016/1184, avataan ja hallinnoidaan tiettyjä kalastustuotteita koskevia unionin autonomisia tariffikiintiöitä vuosiksi 2016—2018. Koska mainitun asetuksen soveltamisaika päättyy 31 päivänä joulukuuta 2018, vuosiksi 2019 ja 2020 olisi annettava uusi asetus, jossa säädetään tariffikiintiöistä.

Uuden asetuksen soveltamisaika olisi siis kaksi vuotta ja sitä sovellettaisiin 1.1.2019—31.12.2020.

2 Pääasiallinen sisältö

Tariffikiintiöt ovat EU:n yksipuolisesti myöntämiä autonomisia tariffikiintiöitä. Unionin tullikoodeksin ((EU) N:o 952/2013) täytäntöönpanoasetuksessa ((EU) 2015/2447) säädetään tariffikiintiöiden hallinnointijärjestelmästä. Kiintiöt jaetaan tulli-ilmoitusten hyväksymispäivän mukaisessa järjestyksessä.

Koska tariffikiintiöiden tarkoituksena on varmistaa unionin jalostusalalle riittävä tarjonta, kiintiöön lukemisen olisi edellytettävä tiettyä tullikoodeksissa säädeltyä vähimmäiskäsittelyä tai –toimintaa (tietty käyttötarkoitus). Edullinen tullikohtelu myönnetään määrätuille unionin tullialueen ulkopuolelta tuotaville tavaroille sillä edellytyksellä, että ne käytetään tiettyyn tarkoitukseen tai tiettyssä yhteydessä.

Asetusehdotuksen liitteessä määritellään kunkin tuotteen kohdalla vuosittainen kiintiömäärä sekä ajanjakso, jolloin tuontitullit poistetaan tai alennetaan vuosittaisen kiintiön puitteissa. Neuvoston asetus on suoraan sovellettavaa lainsäädäntöä. Ehdotuksen liitteessä luetellut tariffikiintiöt ovat kaikkien Euroopan unionin jäsenvaltioiden tuojien käytettävissä.

Asetusehdotuksessa on otettu huomioon myös Euroopan unionin ja Yhdistyneiden kuningaskuntien välillä käytävien eroneuvottelujen (brexit) vaikutus.

3 Ehdotuksen oikeusperusta ja suhde toissijaisuusperiaatteeseen

Ehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 31 artiklaan, jonka mukaan neuvosto vahvistaa komission ehdotuksesta yhteisen tullitariffin tullit. Asetus hyväksyttäisiin neuvostossa määränemmistöllä. Ehdotus kuuluu unionin yksinomaiseen toimivaltaan, joten toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta. Ehdotuksen katsotaan myös olevan suhteellisuusperiaatteen mukainen, koska tulliliitto on yhteistä politiikkaa, minkä vuoksi se olisi pantava täytäntöön neuvoston antamalla asetuksella.

4 Ehdotuksen kansallinen käsittely ja käsittely Euroopan unionissa

Asia on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä maa- ja metsätalousministeriön sekä Tullin kanssa. Valtioneuvoston kanta on koordinoitu 28.9.2018 EU17 (kalastus) jaostossa kirjallisessa menettelyssä.

EU:n tuottajien, EU:n jalostajien ja jäsenvaltioiden toimivaltaisten kansallisten viranomaisten kuulemiset toteutettiin tammikuusta maaliskuuhun 2018 komission kyselylomakkeella. Komissio esitteli prosessia 24. tammikuuta myös markkina-alan neuvoa-antavalle toimikunnalle, jossa kaikki sidosryhmät (tuotannonala ja kansalaisjärjestöt) ovat edustettuina. Yksikään sidosryhmistä ei vastustanut kalastustuotteiden autonomisten tariffikiintiöiden jatkamista.

EU:n tuottajat ehdottivat minimalistista lähestymistapaa (alemmat määrät ja vähemmän tuotteita), kun taas EU:n jalostusteollisuus ehdotti maksimaalista lähestymistapaa (suuremmat määrät ja enemmän tuotteita). Näkemyksensä esittäneet yhdeksän jäsenvaltiota noudattivat tuotannonalaltaan saamiaan neuvoja. Komission mukaan ehdotus on tasapainoinen, ja se pohjautuu kerättyjen tietojen tosiasialliseen ja objektiiviseen analysointiin. Se takaa riittävän kilpailukykyiset toimitukset EU:n jalostusteollisuudelle ottaen samalla huomioon EU:n kalantuottajien edut.

Lisäksi ulkopuoliselle konsultille (EUMOFA) annettiin tehtäväksi arvioida kunkin autonomisten tariffikiintiöiden piiriin kuuluvan tuotteen lisäarvoa. Työ perustuu vuonna 2015 laadittuun perusteelliseen tutkimukseen, jossa vahvistettiin autonomisten tariffikiintiöiden merkityksellisyys, johdonmukaisuus ja tehokkuus.

Erillistä vaikutustenarviointia ei ole tehty. Ehdotuksessa on otettu huomioon voimassa oleva säädös, jonka voimassaolo päättyy vuoden 2018 lopussa. Sen vuoksi vaikutustenarviointia ei tarvittaisi. EU:n sidosryhmien kanssa on kuitenkin toteutettu edellä mainitut kuulemiset.

5 Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

6 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotuksella ei ole komissioon kohdistuvia talousarviovaikutuksia.

7 Valtioneuvoston kanta

Valtioneuvosto katsoo, että ehdotus on hyväksyttävissä.